

EUROPSKI
REVIZORSKI
SUD

HR

Priopćenje za medije
Luxembourg, 10. srpnja 2019.

Pri testiranju otpornosti banaka na stres koje provodi EBA trebala bi se pridavati veća pozornost sistemskim rizicima na razini EU-a, poručuju revizori

Posljednje testiranje otpornosti na stres koje je provelo Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) trebalo je biti zahtjevnije u pogledu testiranja otpornosti banaka na sistemske rizike u EU-u, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Simulirani šokovi zapravo su bili blaži od onih s kojima su se banke suočile tijekom financijske krize iz 2008., dok se u okviru nepovoljnog scenarija nije na odgovarajući način vodilo računa o svim sistemskim rizicima za financijski sustav EU-a, poručuju revizori. Nadalje, EBA se pri osmišljavanju i provedbi testiranja uvelike oslanjala na nacionalna nadzorna tijela, ali nije raspolagala dovoljnim resursima te ih nije mogla djelotvorno nadzirati.

EBA od 2011. godine provodi testiranja otpornosti banaka na stres na razini EU-a čija je svrha procijeniti otpornost banaka na šokove kao što su ozbiljna recesija, slom tržišta dionica ili gubitak povjerenja u banke. Revizori su ispitali je li testiranje provedeno 2018. godine bilo primjereno svojoj svrsi. Usredotočili su se na kriterije za odabir banaka i proces utvrđivanja rizika.

„Otpornost europskih banaka trebala se testirati primjenom ozbiljnijih financijskih šokova”, istaknuo je Neven Mates, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće. „Nadalje, ključne odluke u okviru EBA-e donose predstavnici nacionalnih nadzornih tijela te se pri osmišljavanju i provedbi testiranja otpornosti na stres nije u dostatnoj mjeri uzela u obzir perspektiva na razini cijelog EU-a.”

Tijekom testiranja otpornosti na stres iz 2018. u zemljama s manje razvijenim gospodarstvima i osjetljivijim financijskim sustavima primjenjivani su manje ozbiljni nepovoljni scenariji. Slijedom toga, moguće je da slab učinak šokova na određene banke nije rezultat veće financijske stabilnosti tih banaka, već niske razine primijenjenog stresa. Revizori su utvrdili i da testiranjem nisu obuhvaćene sve banke izložene riziku, kao i da su izuzete određene visokorizične banke.

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

EBA je uspješno koordinirala testiranje koje je uključivalo kratke rokove i velik broj dionika. Istodobno, Europska središnja banka (ESB), nacionalne središnje banke i nacionalna tijela imali su vrlo istaknutu ulogu u osmišljavanju testiranja. Nadalje, kad je riječ o provjeravanju načina na koji banke procjenjuju učinke, EBA je odlučila u potpunosti se osloniti na nacionalna nadzorna tijela i ESB. Takva praksa, u kombinaciji s ograničenom mogućnošću EBA-e da kontrolira proces testiranja otpornosti banaka na stres, njezinim ograničenim resursima i složenom upravljačkom strukturom, nije doprinijela jamčenju usporedivih, nepristranih i pouzdanih rezultata za banke u različitim državama članicama.

Iako je EBA omogućila pristup dosad nezabilježenoj količini podataka, i dalje su nedostajale neke ključne informacije, odnosno, informacije o kapitalnim zahtjevima svake banke i broju banaka koje ih ne bi ispunile u stresnim uvjetima.

Revizori preporučuju Europskoj komisiji da preispita i ojača upravljačku strukturu EBA-e i poveća količinu njezinih resursa kako se slični nedostaci ne bi pojavili i u budućim testiranjima otpornosti na stres. Kad je riječ o EBA-i, ona bi trebala:

- proširiti zemljopisnu pokrivenost svojih testiranja i odabirati banke ne samo na temelju njihove veličine, već i na temelju sistemskih rizika
- odrediti minimalne razine stresa za EU u cjelini i razmatrati rizike iz perspektive financijskog sustava na razini cjelokupnog EU-a
- povećati kontrolu nad procesom osmišljavanja testiranja i ojačati svoj nadzorni pristup.

Napomene za urednike

EBA je osnovana 2010. Među njezine zadaće ubraja se i testiranje otpornosti banaka na stres na razini EU-a, koja je EBA provela 2011., 2014., 2016. i 2018. godine. Testiranjem otpornosti na stres provedenim 2018. godine obuhvaćeno je 48 banaka u 15 zemalja. Tijekom testiranja primjenjivao se nepovoljni scenarij koji je osmišljen kao negativna trogodišnja projekcija makroekonomskih uvjeta uključujući BDP, nezaposlenost, cijene nekretnina i kamatne stope.

Revizori EU-a objavili su od 2014. godine niz izvješća o bankovnoj uniji, među kojima su izvješća o EBA-i i izmijenjenim okolnostima u kojima djeluje, jedinstvenom nadzornom mehanizmu, Jedinstvenom sanacijskom odboru i sustavu ESB-a za upravljanje kriznim situacijama u bankama. Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva.

Tematsko izvješće br. 10/2019 „Testiranje otpornosti banaka na stres na razini EU-a: iznesena je dosad najveća količina informacija o bankama, no potrebno je poboljšati koordinaciju i pridavati veću pozornost rizicima” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.

Kontakt za medije za ovo izvješće

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24